

Asiaksmaksu

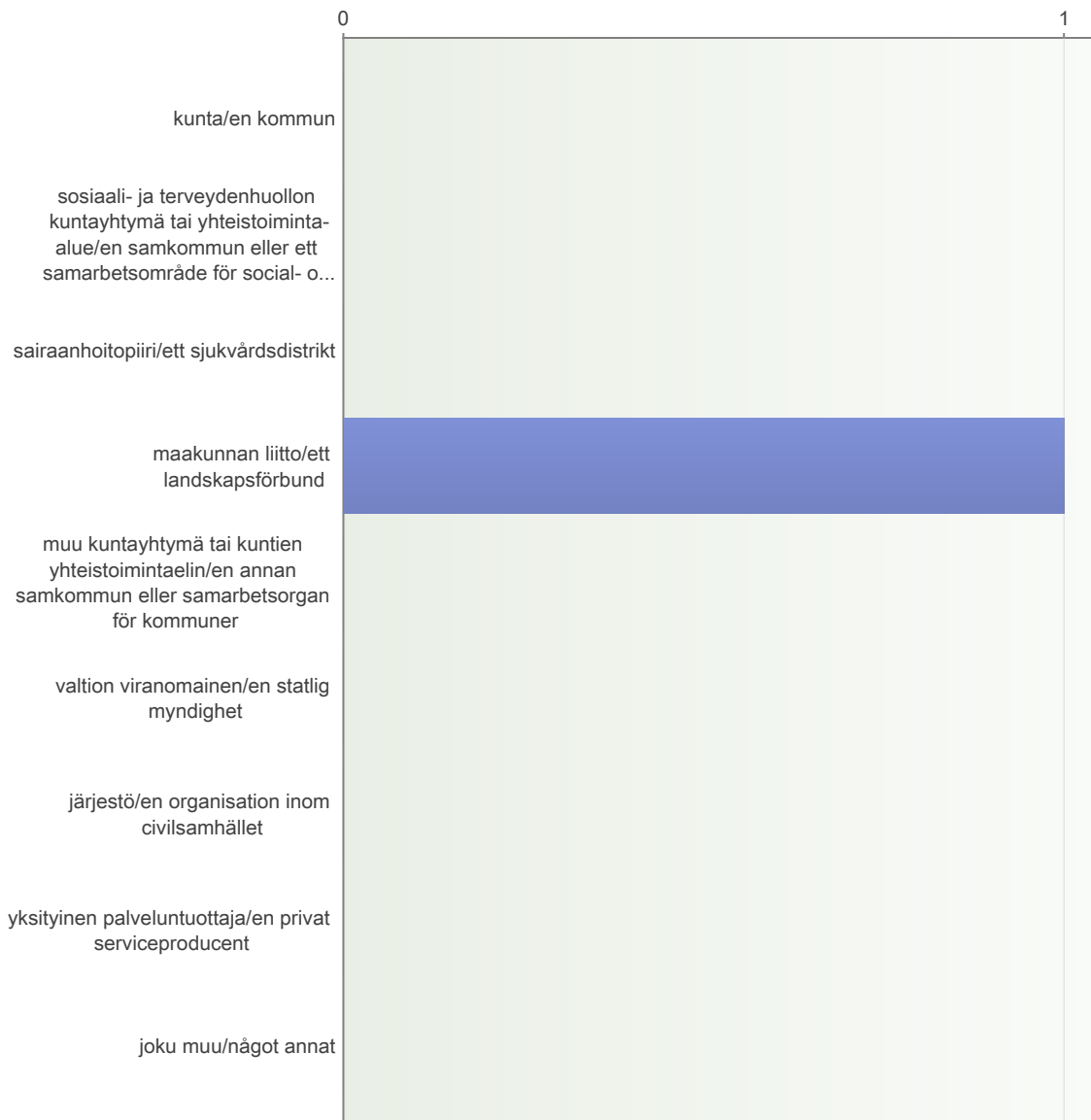
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyyntön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Pohjois-Karjalan maakunta	Ilpo Huurinainen	ilpo.huurinainen@pohjois-karjala.fi		Meijän maakunta, valmistelutiimi

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Vastaajien määrä: 1

- Lausunto käsitelty maakuntaudistuksen valmistelutiimissä (Meijän makunta) ja valmisteltu yhdessä Pohjois-Karjalan sosiaali- ja sairaanhoitopalvelujen kuntayhtymän kanssa, joka tulee muodostamaan maakunnan sosiaali- ja terveyspalvelujen rungon. Tarkoitus oli käsitellä VATEssa, mutta kokouksen peruuntumisen vuoksi ei sinne voitu viedä määräajassa. Toimitettu VATEn jäsenille sähköpostilla.

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Vastaajien määrä: 1

- Pohjois-Karjalan maakuntaliiton näkemys on, että lain tarkoituksena oleva väestön riittävien ja yhdenmukaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen edistäminen tulee riittävästi turvatuksi esityksen mukaisella sääntelyllä. Esityksen on myös maakunnan järjestämien sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoituksen varmistaminen. Lakiesityksen mukaan asiakasmaksut muodostavat melko pienen osan sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoituksesta: vuonna 2017 asiakasmaksuilla rahoitettiin lakiesityksen mukaan keskimäärin noin 7 % kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista. 1.1.2017 lukien perustetussa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymässä asiakasmaksutuottojen määrä vastaa suurin piirtein esityksessä selvitettyä tasoa.

Esityksen vaikutuksia maksutuottojen määrään on vaikea arvioida. Tarkkojen vaikutusten arviointi vaatisi muun muassa asiakaskohtaista tuloidonnaisten maksujen laskentaa esityksen mukaisilla uusilla laskentakaavoilla. Maakunta- ja soteuudistuksella on tarkoitus kuroa umpeen iso osa julkisen talouden kestävyysvajeesta. Rakenteiden ja rahoituksen uudistamisen lisäksi nykyaikaistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus- ja toimintamalleja perusteellisesti.

Tavoitteena ovat nykyistä asiakaslähtöisemmät, vaikuttavammat, kustannustehokkaammat ja paremmin yhteen sovitettut palvelut. Lain tavoitteena tulisi olla myös sähköisten palveluiden suurempi hyödyntäminen, jonka tulisi näkyä kaikessa maakunnan toimintaan vaikuttavassa lainsäädännössä, myös asiakasmaksuissa. Pääsääntöisesti lakiesityksen nähdään pääsevän tavoitteeseensa.

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys säätää maakunnalle mahdollisuuden periä asiakasmaksut laissa säädetyistä asiakasmaksuista enimmäismääräisenä ja antaa mahdollisuuden maakunnalle periä maksu laissa säädettyä pienempänä tai jättää maksu kokonaan perimättä. Esitys edistää yhdenvertaisuutta maksimimaksujen osalta. Esitys jättää kuitenkin puutteita asiakkaiden yhdenvertaiseen kohteluun, mikäli maakunnat päättävät keskenään eriävästi maksimimäärää alemmista maksuista. Tällä mahdollisuudella turvataan kuitenkin nähdäksemme palvelujen suuntaamista maakunnan tarpeiden mukaisesti, esim. väestön ikärakenne ja erityiset palvelutarpeet huomioiden. Esityksen mukaan maksun saa periä vain, mikäli siitä on nimenomaisesti laissa säädetty. Maksullisten ja maksuttomien määrittelyjä tulee kuitenkin vielä täsmentää.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Vastaajien määrä: 1

- -

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan asiakasmaksun saa periä, mikäli siitä on laissa säädetty maksu. Mikäli maksusta ei ole säädöstä, on palvelu lakiesityksen mukaisesti maksuton. Tältä osin lakiesitys tulee selkiyttämään asiakasmaksuja ja vähentämään nykytilanteeseen nähden tulkinnanvaraisuutta.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Voimassa olevasta lainsäädännöstä poiketen lakiesitys velvoittaa alentamaan tai poistamaan myös lyhytaikaisen laitoshoidon asiakasmaksun. Käytännössä lisääntyvä määrä nykyisestä toimeentulotuesta tulee siirtymään maakunnan rahoitettavaksi asiakasmaksujen alentamisen ja poiston (=toimeentulotukea) kautta. Lakiesityksen mukaan maakunnan on tehtävä päätös maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä ennen toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitetun toimeentulotuen myöntämistä. Laki-esitys voi johtaa tilanteisiin, joissa asiakasmaksun maksualennushakemukset tulee käsitellä toimeentulotukihakemuksen käsittelyaikaa tiukemmassa määräajassa. Asiakkaan maksualennushakemuksen käsittely ei nähdäksemme saa johtaa toimeentulotukilaissa säädetyistä käsittelyajoista myöhästymiseen. Maakuntien tulisi ottaa asia huomioon hallinnon resursseissa ja hakemusten käsittelyprosesseissa. Nykyisin Kelan tulee huomioida terveydenhuollon tasasuuruiset asiakasmaksut (kuten lyhytaikaisen laitoshoidon maksu) menoksi perustoimeentulotukilaskelmassa. Maakunnalle säädettävä lyhytaikaisen laitoshoidon maksun alentamis- ja poistovelvoite johtaa tilanteeseen, jossa asiakkaat lisääntyvässä määrin joutuvat laatimaan hakemuksia maakunnalle Kelan lisäksi. Asiakkaan kannalta esitys tältä osin johtaa lisääntyvään byrokratiaan Kelan ja maakunnan välillä.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Kaikkiin asiakkaille annettaviin laskuihin tulee esityksen mukaan liittää oikaisuvaatimusohje, myös tulosisidonnaisesta asiakasmaksusta annettavaan laskuun. Tulosisidonnaisista maksuista annetaan kuitenkin asiakkaalle päätös, joka jo sisältää oikaisuvaatimusohjeen. Tulosisidonnaisten palvelujen asiakkaille avautuu esityksen perusteella monin kertainen mahdollisuus hakea oikaisua yhdestä ja samasta päätöksestä / laskusta. Tätä tulisi selkeyttää esityksessä. Suoramaksut, e-lasku, netposti, mobiilimaksaminen ym. paperilaskulle vaihtoehtoiset laskutustavat tulee olla mahdollisia. Maakunta tulisi laskuttamaan kaikki järjestämisvastuullaan olevat sosiaali- ja terveystalvet, lukuun ottamatta maksua käyttämättä jätetystä ja peruuttamatta jätetystä vastaanottoajasta, jotka laskuttaa palvelujen tuottaja. Lakiesityksen 6 §:n mukaan yksityisen palvelun tuottajan on liitettävä em. laskuun oikaisuvaatimus ja muutoksenhakua koskeva 59 § koskee näin ollen myös sitä. Maakunta joutuu vastaamaan lakiesityksen perusteella myös yksityisen palveluntuottajan laskusta tehdystä oikaisuvaatimuksesta. Maakunta nähdäksemme käytännössä puuttuisi yksityisen palveluntuottajan toimintaan tältä osin, päätösvallan siirtyessä sakkomaksua koskevasta muutoksenhausta maakunnalle. Oikaisuvaatimusten käsittelymäärä tullee lisääntymään, mikä lisää maakunnan hallintotyötä.

10. 7 §. Päättös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Vastaajien määrä: 1

- -

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Vastaajien määrä: 1

- -

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- -

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Vastaajien määrä: 1

- -

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- Maksukattoa kerryttävien palvelujen joukkoon on lisätty tilapäinen kotisairaanhoido ja tilapäinen kotisairaalahoido, joka on hyvä muutos nykylainsäädäntöön nähden. Muutos ehkäisee kohtuutonta maksurasitusta em. palveluja tarvitsevien kohdalla ja tukee palvelujen suuntaamista kotiin annettaviin palveluihin.
Esityksen mukaan myös lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen kerryttäisi maksukattoa, jota se ei nyt tee. Muutos edistää lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen ja lyhytaikaisen laitoshoidon asiakkaiden yhdenvertaista kohtelua.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan maksukaton seurantavelvoite on maakunnalla. Asiakkaan muuttaessa toiseen maakuntaan on aiemman maakunnan luovutettava tieto asiakkaan asianomaisen kalenterivuoden aikana suorittamien, maksukattoa kerryttävien maksujen yhteismäärästä uudelle maakunnalle.
Miten esityksen mukaiset tehtävät on käytännössä mahdollista toteuttaa ilman valtakunnallista maksukattorekisteriä? Mikäli valtakunnallista maksukattorekisteriä ei ole käytössä lain voimaan tullessa, näemme seurannasta aiheutuvan käytännön ongelmia.
Jos jokainen maakunta luo itsenäisen maksukaton seurannan, siihen tarvittaisiin tietoa asiakkaan laskutuksesta missä tahansa maakunnassa ja kaikilta valinnanvapauden piiriin kuuluvilta palveluntuottajilta.
Esitys edellyttäisi jokaiselta maakunnalta maanlaajuista maksujen kertymisen seurantaa ja asiakkaan toiseen maakuntaan muuttamisen seurantaa. Tietojen luovutus pitänee tapahtua ilman erillistä pyyntöä sen tiedon perusteella, että ihminen muuttaa toiseen maakuntaan? Tämän pitäisi olla automatisoidusti seurattava asia.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoidon/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Lakipykälässä säädetään mm. sairaanhoitajan asiakasmaksusta, joka voi olla enintään 11,40 € käynniltä. Yksityiskohtaisissa perusteluissa kerrotaan, että sairaanhoitajalla tarkoitetaan sairaanhoitajan laillistettuja terveydenhoitajia ja kättilöitä silloin kun he toimivat sairaanhoidollisissa tehtävissä itsenäisellä vastaanotolla. Voidaanko sairaanhoitajan vastaanoton käyntimaksu periä myös diabeteshoitajan itsenäisellä vastaanotolla käynnistä?
Lakiesitykseen on sisällytetty mm. että ”Jos asiakas käy samasta syystä saman kalenterivuorokauden aikana sekä sairaanhoitajan että lääkärin vastaanotolla, asiakkaalta voidaan periä vain maksu vain lääkärin vastaanotosta.”. Lisäksi esityksessä on, että ”Jos asiakas lähetetään lääkärin suorittaman tutkimuksen ja antaman hoidon jälkeen välittömästi sairaalan poliklinikalle tai vuodeosastolle tutkittavaksi tai hoidettavaksi, häneltä ei saa periä 1-3 momentissa säädettyjä maksuja”. Edellä mainitut selkeyttävät nykytilaa.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Vastaajien määrä: 1

- -

18. 15 §. Avosairaanhoidon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Vastaajien määrä: 1

- Pykälätekstissä säädetäisiin yksistään maksuttomuudesta. Maksun perintämahdollisuudet mainitaan vain esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa. Laissa tavoitteena on säätää palveluista, joista maksu voidaan periä: Käytännön ongelmien ehkäisemiseksi ehdotetaan, että pykälää täydennettäisiin palveluilla, joista maksu voidaan yksityiskohtaisissa perusteluissa selvitetysti periä.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Vastaajien määrä: 1

- Esitetyn pykälän 2 momentissa on viittaus 26 §:n mukaiseen lyhytaikaisen laitoshoidon maksuun, jonka maksun määräytymisperustetta oltaisiin esityksen mukaan muuttamassa vuorokausikohtaiseksi (nykyisen hoitopäiväkohtaisen maksun sijaan). Tästä johtuen 16 § 2 momentissa on muutettu sana hoito-päivämaksu vuorokausimaksuksi. Jotta välttyttäisiin vääriltä tulkinnoilta käytännössä, olisi parempi että käytettäisiin edelleen sanaa hoitopäivämaksu.

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Vastaajien määrä: 1

- -

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Vastaajien määrä: 1

- Sama kommentti kuin pykälään 16.2, jossa puhutaan vuorokausimaksusta. Vuorokausi olisi parempi korvata hoitopäivämaksusanalla, kuten tämän hetkisessä asiakasmaksuasetuksessa on.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Vastaajien määrä: 1

- Pykälässä säädetään, että maakunta voi periä asiakkaalta yksilökohtaisesta terapiasta, lukuun ottamatta psykoterapiaa, enintään 11,40 € käynniltä. Lisäksi em. maksu voidaan periä etäpalveluna annettavasta terapiasta.

Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa lukee, että ”terapialla tarkoitettaisiin terveydenhuollon ammattihenkilön antamaa fysioterapiaa, neuropsykologista kuntoutusta, psykoterapiaa, ravitsemusterapiaa, jalkahoitoa, puheterapiaa, toimintaterapiaa ja muita näihin rinnastettavia toimintakykyä parantavia ja ylläpitäviä hoitoja.” Esityksen yksityiskohtainen perustelu ja siihen sisällytetty luettelo terapioiden selkeyttää nykytilaa huomattavasti. Epäselväksi jää olisiko mahdollista periä maksu fysio- tai toiminta-terapeutin tekemästä apuvälineen tarpeen ja soveltuvuuden arviointikäynnistä?

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen 19 § kieltää maksun perimisen yksilökohtaisesta psykoterapiasta, mutta sarjahoitoa koskevassa 20 §:ssä sitä ei kielletä. 20 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että sarjahoitona järjestetään mm. psykoterapiaa. Voidaanko siis sarjahoitomaksu psykoterapiasta periä?

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Vastaajien määrä: 1

- Pykälässä säädettäisiin mm., että tilapäisestä kotipalvelusta voitaisiin periä enintään 12 € käynniltä silloin kun käynti kestää enintään kaksi tuntia, ja 20 € käynniltä silloin, kun käynti kestää yli kaksi tuntia. Maksuna voitaisiin kuitenkin periä enintään 30 € kalenterivuorokaudelta. Esitämme hoitopäiväkohtaista maksimirajaa vuorokausikohtaisen sijaan, koska vuorokausikohtainen hinnoittelu aiheuttaa kellonaikaseurantaa ja monimutkaistaa maksuperusteen.

Maksun porrastaminen kolmeen luokkaan monimutkaistaa liiaksi maksua. Käytännön ongelmien ehkäisemiseksi olisi perusteltua vähentää portaittaisuutta maksusta, esimerkiksi 12 € käynniltä ja maksuissaan 30 € hoitopäivältä.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- -

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoito/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan tilapäisestä kotisairaalahoidosta voitaisiin periä 14 §:n mukainen poliklinikkamaksu (poliklinikkamaksun suuruus enintään 41,20 € käynti). Sarjassa annettavasta kotisairaalahoidosta saa esityksen mukaan periä enintään 20 §:n mukaisen sarjahoitomaksun, joka on enintään 11,40 € hoitokerralta. 23 §:n mukaiset maksut saisi periä enintään kerran kalenterivuorokaudessa. 20 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan sarjahoidolla tarkoitetaan vähintään kolme kertaa enintään viiden viikon välein toistuvaa hoitoa. Tarkoittaako esitys, että mikäli kotisairaalahoito järjestetään sarjahoitona maksua voidaan periä enintään 11,40 € vuorokaudelta? Esitys maksun perimisestä enintään kerran kalenterivuorokaudessa aiheuttaa enemmän tulkinnanvaraisuutta kuin maksun periminen enintään kerran hoitopäivältä.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan maksua voitaisiin periä enintään 25 € alkavalta kalenterivuorokaudelta ja osavuorokautisesta perhehoidosta enintään puolet edellä mainitusta maksusta. Esitys on tulkittavissa siten, että hoidon kestäessä tasan 24 tuntia maksu on enintään 25 €; ja jos hoidon kesto on alle 24 tuntia voitaisiin maksua periä enintään 12,50 €. Jos hoidon yhtäjaksoinen kesto on 25 tuntia, maksuna voitaisiin periä enintään 25 € ja 12,50 €: eli enintään 12,50 euroa täyden 24 tunnin ylittävältä osin? Näemme mahdolliseksi, että maakuntien kesken tulisi olemaan erilaisia päätöksiä siitä, milloin osavuorokauden maksu peritään. Esimerkiksi jätetäänkö osavuorokauden maksu perimättä, jos täysi hoitovuorokausi ylittyi tunnin verran.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Vastaajien määrä: 1

- Näemme mahdolliseksi, että maakuntien kesken tulisi olemaan erilaisia päätöksiä siitä, milloin osavuorokauden maksu peritään. Esimerkiksi jätetäänkö osavuorokauden maksu perimättä, jos täysi hoitovuorokausi ylittyi tunnin verran.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Vastaajien määrä: 1

- Voimassa olevan lainsäädännön mukaan maksu peritään hoitopäivältä. Esityksessä ollaan muuttamassa maksuperustetta siten, että maksuna voitaisiin periä enintään 22,50 € tai 48,90 € alkavalta kalenterivuorokaudelta. Esitetään, että maksuperusteena olisi hoitopäivä ”alkavan vuorokauden” sijaan, jotta tulkintakysymyksiltä vältyttäisiin: Esimerkiksi mikä olisi maksu 8 tuntia yhtäjaksoisesti kestävästä ja kahden vuorokauden puolella tapahtuvasta hoidosta (esim. klo 22-08), olisiko se osavuorokausihoidon maksu 2 x 24,45€?

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan osavuorokausihoidon asiakasmaksun voisi periä, mikäli hoito perustuu asiakassuunnitelmaan ja asiakas on hoidollisista tai huollollisista syistä laitoshoidossa vain osan vuorokaudesta, esimerkiksi vain päivällä tai yöllä.
Voimassa olevan lainsäädännön mukaan voidaan periä päivä- ja yöhoidon maksua, joka on aiheuttanut käytännössä paljon tulkintaongelmaa, koska päivä- ja yöhoidon keston liittyviä perusteita ei ole avattu tarkemmin. Tätä olisi syytä avata huomioiden 26 §:n sisältö.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Vastaajien määrä: 1

- -

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Vastaajien määrä: 1

- Esityksessä maksu enintään 16,90 € alkavalta kalenterivuorokaudelta, kun nyt voimassa olevassa lainsäädännössä maksu on hoitopäivältä. Mikäli lyhytaikaisen laitoshoidon maksuperustetta päädytään muuttamaan esitetystä vuorokausikohtaisesta maksusta hoitopäiväkohtaiseksi, tulisi muutos tehdä myös 29 §:ään.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Vastaajien määrä: 1

- -

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- -

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen 32 § 1 momentissa on virheellinen viittaus 9 §:n 12-kohtaan, kun pitänee olla 9 §14-kohtaan. Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittavasta todistuksesta voidaan periä enintään 50,80 €. Pyydetään selkeytystä esityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin, voidaanko ajokorttia koskevan todistusmaksun lisäksi periä vastaanottokäynnin maksu?

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta voidaan periä enintään 50,80 €. Esityksen pykälätekstin mukaan maksun saa periä asiakkaan tai hänen edustajansa varaamasta ajasta. Tulisi selkeyttää, voidaanko maksu periä, mikäli esimerkiksi erikoissairaanhoidon poliklinikka on kutsunut potilaan ajalle, mutta potilas jättää tulematta?

On hyvä uudistus, että käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksu voitaisiin jatkossa periä myös lyhytaikaisesta asumispalvelusta, jota järjestetään mm. viikonlopun pituisena. Esitetään, että maksu voitaisiin periä asumispalvelujen osalta joka päivältä.

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Vastaajien määrä: 1

- -

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Vastaajien määrä: 1

- Mikä on maksuprosentti, jos palvelutunteja on ka. 4,5 h/kk? Esityksen taulukosta tulee em. tuntimäärän osalta tulkintavaikeus.

Pykälän yksityiskohtaisessa perustelussa todetaan tukiasumisen osalta, että maksua ei saa periä tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta, mutta voi periä hoivasta ja huolenpidosta. Eikö suurin osa tuetussa asumisessa olevista tarvitse vain ”tukea ja ohjausta”, jolloin heiltä ei voisi periä maksua? Käytännössä tämä erottelu tulisi tehdä, kun sosiaalipalveluissa myönnetään tukiasumista: Esitys monimutkaistaa päätöksen sisältöä.

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Vastaajien määrä: 1

- Esitys on pääsääntöisesti toimiva. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kotihoidon tukea ei huomioida tuloksi, omaishoidon tuki puolestaan huomioidaan. Esityksen mukaan kotihoidon tuki tulitaisiin jatkossa huomioimaan tulona sillä perusteella, että kotihoidon tuen ja työttömyysetuuksien saajat tulisivat kohdelluksi tasavertaisesti. Esityksen johdosta kotihoidon tukea ja omaishoidon tukea saavat tulevat myös kohdelluksi yhdenvertaisesti. Se, että kotihoidon tuki ja omaishoidon tuki huomioidaan tulona, ei kuitenkaan tue kotona hoitamista.

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 1 momentissa tulisi selvennyksen vuoksi todeta tarkemmin, että ”...enintään 85 % asiakkaan tulosta, josta on säädetty tämän lain 38 §:ssä” sen sijaan, että viitataan yksistään tässä laissa tarkoitettuun tuloon. Esityksen mukainen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen maksun määräytymisperuste on eri kuin Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystyöpalvelujen kuntayhtymässä tällä hetkellä. Muutoksen kustannus-vaikutusta on mahdotonta arvioida luotettavasti, koska se edellyttäisi asiakaskohtaista laskentaa.

41. 38 §. Pitkääikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkääikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 1. momentissa viitataan laskennallisen metsätulon osalta 39 §:ään, vaikka pitäisi viitata 40 §:ään. Lisäksi tuloista tehtävien vähennysten osalta viitataan 40 §:ään, vaikka pitäisi viitata 41 §:ään ja lisäksi 42 § pykälään.

42. 39 §. Pitkääikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- Pyydetään tarkennusta yksityiskohtaisiin perusteluihin siitä, mitä kuluja pitkääikaisessa perhehoidossa olevan tulee kattaa 200 euron kuukausittaisella käyttövaralla? Maksaako pitkääikaisessa perhehoidossa oleva käyttövarallaan esimerkiksi avoterveydenhuollon käyntimaksut ja hammashoidon käyntimaksut, vai sisältyvätkö ne pitkääikaishoidosta perittävään asiakasmaksuun?

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Vastaajien määrä: 1

- -

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Vastaajien määrä: 1

- -

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Vastaajien määrä: 1

- -

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Vastaajien määrä: 1

- -

5 luku. Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Yksityiskohtaisissa perusteluissa lukee, että ”Tukipalveluista tai asumispalveluun liittyvistä palveluista ei saisi periä erillistä maksua silloin, kun ne sisältyvät ehdotetun lain 35 §:ssä säädettyyn jatkuvasta ja säännöllisestä tai pitkäaikaisesta kotona annettavasta palvelusta perittävän kuukausimaksuun. Jos tuki-palvelu tai asumispalveluun liittyvä palvelu on asiakkaan avustamista hänen kotonaan tai asumisyksikön tiloissa, siitä ei saisi periä erillistä kuukausimaksua. Esimerkiksi jos asiakasta tuetaan ja avustetaan kotona tai asumisyksikössä aterioiden valmistamisessa, tästä aiheutuvien kustannusten on sisällyttävä kuukausimaksuun...”

Esityksen mukaista lakipykälää tulisi selkeyttää, koska yksityiskohtaisten perustelujen ja varsinaisen pykälätekstin välillä aiheutuu tulkinnanvaraisuutta. Esimerkiksi herää kysymys, voidaanko säännöllisen kotihoidon asiakkaalta periä maksu turvapuhelinpalveluun liittyvistä auttajäkynneistä, mikäli turva-auttajäkynnit eivät sisälly säännöllisen kotihoidon käyntituntien määrään (eli jos eivät sisälly 35 §:n mukaiseen kuukausimaksuun)?

Ehdotettu säädös kieltää tukipalvelumaksujen, kuten ateriamaksun, perimisen tehostetussa palveluasumisessa olevilta asiakkailta. Tämä tulee muuttamaan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja sairaanhoitopalvelujen kuntayhtymässä tällä hetkellä voimassa olevaa maksuperustetta, nyt ateriamaksu on peritty myös tehostetussa palveluasumisessa olevilta.

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehålle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Vastaajien määrä: 1

- -

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehålle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Vastaajien määrä: 1

- -

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 1. momentin mukaan maksu voidaan periä mm. lastensuojelulain 36 §:ssä tarkoitetusta avohuollon tukitoimena järjestetystä sijaishuollosta. Lastensuojelulain 36 §:ssä säädetään erilaisista avohuollon tukitoimista, mutta ei sijoituksesta avohuollon tukitoimena. Viittaus tulisi olla lastensuojelulain 37 §:ään. Pykälän 2. momentissa säädettäisiin, että ”maakunta voi periä lapselle tai nuorelle suoritettavan elatus-avun siltä ajalta, jolloin hän saa 1 momentissa tarkoitettua perhehoitoa, laitoshoidon tai asumispalvelua, ja käyttää elatusavun mainitusta palveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi”. Pykälään tulisi lisätä elatusavun lisäksi ”ja/tai elatustuen”, joka on jäljempänä 48 §:ssä.

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 2. momentissa ”maakunta voi periä lapselle suoritettavan elatusavun tai elatustuen...”. Pykälässä olisi syytä tarkennuksena olla sanamuoto ”ja/tai elatustuen”. Tämä siksi, että lapsi voi saada yhtä-aikaisesti sekä elatusapua että Kelan elatustukea (täysimääräisesti tai osittain).

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Vastaajien määrä: 1

- -

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §. Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Vastaajien määrä: 1

- -

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 51 yksityiskohtaisten perustelujen ja varsinaisen säädöstekstin 3 momentin välillä on epäselvä ilmaisu, jota tulisi selkeyttää. Pykälätekstissä lukee, että ”Pitkäaikaisen laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen keskeytykseksi ei katsota sairaalahoitoa”. Yksityiskohtaisessa perustelussa lukee, että ”Pykälän 3 momentin mukaan sairaalahoitoa ei katsottaisi pitkäaikaisen laitoshoidon ja pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen keskeytykseksi. Sairaalahoitoa ajalta ei toisin sanoen perittäisi maksua pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta”

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Vastaajien määrä: 1

- Vahingonkorvauslain 5 luku Korvattava vahinko 5§ toteaa, että esinevahinkona on korvattava esineen korjauskustannukset ja vahingosta aiheutuneet muut kulut sekä arvonalennus taikka tuhoutuneen tai hukatun esineen arvo ja lisäksi tulojen tai elatuksen vähentyminen. Vahingonkorvauksen yleisperiaatteena on, että vahingonkorvauksen saamisen ei tulisi johtaa liialliseen hyvitykseen niin, että vahingon-kärsijä olisi korvauksen jälkeen paremmissa asemassa kuin ennen vahinkotapahtumaa. Lakiesitys toteaa, että ”maakunta voi periä asiakkaalta uuden apuvälineen hankkimisesta aiheutuvat kulut tai vahingoittuneen apuvälineen korjaamisesta aiheutuvat kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina” Hävinneen/tuhoutuneen apuvälineen käyttöikä voi olla vaikka 5 vuotta ja se uutena maksanut 1.000 euroa. Asiakkaalle annetaan 4,5 vuotta vanha apuväline (pysyy kasassa teipillä), jolle sattuu jotain. Onko kohtuullista säätää, että asiakkaan pitää maksaa täysin uuden apuvälineen hankinta? Vai pitäisikö maksaa vahingonkorvauslain hengen mukaisesti käytetyn apuvälineen todellinen arvo.

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Vastaajien määrä: 1

- Miten heidän hoitonsa luetaan mukaan maakunnan rahoitukseen? Maakunnanrahoitus perustuu maa-kunnan asukaslukuun ja mm. vakinaisen väestön sairastavuuteen.

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Vastaajien määrä: 1

- Tarkoittaako ilmaisu ”ilmoitettava tulon, korvauksen tai saamisen suorittavalle taholle viimeistään kaksi viikkoa ennen maksupäivää” kalenteripäiviä vai arkipäiviä? Onko ilmoitus oltava saajalla viimeistään 2 viikkoa ennen vai lähetettävä viimeistään 2 viikkoa ennen (normaali tiedoksisaantiaika 7 pv)

58. 55 §. Viivästyskorko/55 §. Dröjsmålsränta

Vastaajien määrä: 1

- -

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen 56 § 1.momentin viivästyskorkoa koskevaan viittaukseen 54 §:ään sisältyy kirjoitusvirhe. 54§ aihe on Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle. Viittauksen tulee kohdistua 55 §:ään. Yksityiskohtaisissa perusteluissa viitataan oikeaan pykälään. Sisältää pääoman, koron ja kulujen ulosottokelpoisuuden, mikä on hyvä.

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Kuittausoikeuden lisäys lakiin on hyvä asia. Asia jää kuitenkin puolittain määritellyksi todelliseen elämään nähden. Kuittausoikeus on syytä määritellä laajemmin sekä selvemmin. Maksun kuittauksista ja palautuksista ei tulisi kytkeä vain maakunnan itsensä liikaa laskuttamien saatavien viipymättömään palauttamiseen ja/tai kuittamiseen tämän lain nojalla laskutetusta laskusta. Asiakkaat maksavat itse saman laskun useaan kertaan tai virheellisellä summalla. Niistäkin syntyy liikasuurituksia, jotka on käsiteltävä täysin samalla tavalla, palautettava tai kuitattava. Parempi ilmaisu voisi olla, että on viipymättä aloitettava toimenpiteet liikamaksun palauttamiseksi. 2. momentin kohtaa ”maakunta voi päättää” tulee täsmentää, millainen päätös on tehtävä.

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukaan asiakasmaksuja tarkistettaisiin joka toinen vuosi kansaneläkeindeksimuutoksen mukaisesti. Maakuntien rahoituslaissa (esitys) todetaan, että valtion rahoituksen varainhoitovuotta koskeva taso määräytyy vuosittain tarkistamalla 9—17 §:ssä tarkoitettujen laskennallisten kustannusten perusteet ottaen huomioon uusimmat tiedot 5 §:n 1 momentissa tarkoitetuista toteutuneista käyttökustannuksista. HE 15/2017 mukaisesti maakuntien muu rahoitus, eli verorahoitus, määritetään maakuntaindeksin mukaisesti. Maakunnan kustannuskehitys ja palvelujen kysyntä ei muutu kansaneläkeindeksin (taustalla elinkustannusindeksi) mukaisesti. Maakunnan kustannuskehitykseen vaikuttavat mm. väestön ikärakenne ja määrä, sairastavuus sekä työvoimavaltaisen toimialan palkkaratkaisut. Asiakasmaksulakiin sisältyvä tarkistus joka toinen vuosi poikkeaa maakuntalaista. Maakuntien rahoituksen muodostuksessa yleisenä periaatteena tulisi pyrkiä mahdollisimman yksinkertaiseen, selkeään ja läpinäkyvään yhtenäisen indeksin käyttöön, ei ministeriö- ja lakikohtaisten indeksien käyttöön. Selkeätä olisi, jos kaikessa rahoituksessa käytetään samaa indeksiä, joka kuvaa riittävän hyvin maakuntien palvelu- ja kustannustason aiheuttamia muutoksia.

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntalain 130 §:n mukaan maakuntahallituksen, lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan sekä niiden jaoston ja alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa vaatia siihen oikaisua. Maakuntalain oikaisuvaatimuksen tekemisen perustelut lähtevät siitä, että on olemassa toimielimen tai viranomaisen päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu. Asiakasmaksulaissa esitetään muutoksenhakuoikeus maakuntalaissa määrättyä laajempana, siten että oikaisuvaatimus voidaan tehdä myös kaikista yksittäisistä laskuista riippumatta siitä, onko niistä tehty päätöstä. Tulosidonnaisista maksuista tehdään päätös, johon voi hakea oikaisua. Päätöksen mukana toimitetaan oikaisuvaatimusohje. Asiakasmaksulakiesityksen mukaisesti voidaan hakea oikaisua sekä päätökseen että sen jälkeen päätöksen perusteella lähetettäviin jokaiseen laskuun. Ei ole tarkoituksenmukaista toimittaa oikaisuvaatimusohjeita jokaisen laskun mukana, kun on kyse tulosidonnaisesta viranhaltijapäätökseen perustuvasta laskusta.

63. 60 §. Palvelutuotannon seurantapalvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- Seurantapalvelua ei ole vielä valmiina. Seurantapalvelun tulisi kyetä tuottamaan laskutusta ja oikaisuvaatimusten käsittelyä varten tarvittavat tiedot jokaisen maakunnan tarvitsemassa muodossa (useisiin eri tietojärjestelmiin).

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksessä edellytetään kirjallisen pyynnön tekemistä rahalaitokselle, toisaalta puhutaan viranhalti-jan päätöksestä. Tulisikin selkeyttää, pitääkö rahalaitokselta tietoja pyydetessä tehdä päätös vai mo-lemmat sekä päätös että pyyntö: "...pyynnön esittämistä koskevan päätöksen on oikeutettu tekemään maakuntalain 4 luvun 16 §:ssä tarkoitettun maakuntavaltuuston asettaman lautakunnan nimeämä viranhaltija". Maakuntalakia koskevassa HE:ssä (15/2017 III osan Toimielimet ja johtaminen 6 luvun 29 §) todetaan, että maakunnassa on oltava maakuntavaltuuston lisäksi maakuntahallitus ja tarkastuslautakunta. Ainoa pakollinen lautakunta on siis tarkastuslautakunta. Lisäksi niin halutessaan maakuntavaltuusto voi asettaa muita lautakuntia. Voiko delegoinnin tehdä lautakunta, jota ei ole maakuntalaissa pakolliseksi säädetty? Jos tehdään 61 §:n mukainen päätös tietojen pyytämistä rahalaitokselta, meneekö muutoksenhaku 50 §:n mukaisesti (jossa kyse maksua koskevasta päätöksestä ja laskusta)?

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Vastaajien määrä: 1

- -

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Vastaajien määrä: 1

- -

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Vastaajien määrä: 1

- -

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande